

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/64/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722200798
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5722200798.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci navrhovateľky (matka detí): A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, zastúpenej splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Katarína Turanská, advokátka so sídlom D. C. XXXXX/XXX, A. proti manželovi navrhovateľky (otec detí): B. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, zastúpeného splnomocneným zástupcom: JUDr. Ladislav Mejstřík, advokát so sídlom A., E. F. G. H. X, o určenie výživného na maloleté deti: I. B., nar. XX.XX.XXXX a J. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Martin na čas po rozvode, o odvolaní otca detí proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/57/2022-193 zo dňa 08. júna 2023, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu

vo výroku o povinnosti otca platiť pre maloletého I. výživné vo výške 110,- eur mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 05.10.2022 p o t v r d z u j e.

Vo výroku týkajúcom sa zameškaného výživného pre maloletého I. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 vo výške 615,- eur, ktorý je otec povinný splácať po 20,- eur v mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok m e n í tak, že otec detí nemá zameškané výživné pre maloletého I. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023.

Vo výroku o povinnosti otca platiť pre maloletú J. výživné m e n í rozsudok okresného súdu tak, že otec je povinný platiť výživné za obdobie od 05.10.2022 do 31.08.2023 v sume 75,- eur mesačne a od 01.09.2023 naďalej v sume 90,- eur mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Otec detí nemá zameškané výživné pre maloletú J. za obdobie od 05.10.2022 do 21.11.2023.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9P/57/2022-193 zo dňa 08.06.2023 rozhodol, že otec je povinný platiť pre maloletého I. výživné vo výške 110,- eur mesačne a pre maloletú J. vo výške 90,- eur mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 05.10.2022. Zameškané výživné pre maloletého I. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 vo výške 615,- eur je otec povinný splácať po 20,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Zameškané výživné pre maloletú J. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 vo výške 495,- eur je otec povinný splácať po 20,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že dňa 14.03.2022 podala navrhovateľka (ďalej „matka detí“) návrh na rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode

tak, že sa maloleté deti zveria do osobnej starostlivosti matky a otec bude povinný platiť na maloletú J. výživné vo výške 130,- eur mesačne a na maloletého I. vo výške 150,- eur mesačne. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9P/57/2022-98 zo dňa 08.09.2022 tak, že manželstvo rozviedol, schválil rodičovskú dohodu o zverení maloletých detí do starostlivosti matky, zastupovaní a spravovaní majetku oboma rodičmi a o úprave styku otca s maloletými deťmi. V týchto častiach nadobudol rozsudok právoplatnosť dňom 05.10.2022. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8CoP/59/2022-140 zo dňa 24.03.2023, právoplatným dňa 21.04.2023 rozhodol, že rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom na maloleté deti zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

1.2 Pri rozhodovaní o určení výživného súd vychádzal z ustanovení § 100 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“, § 24 ods. 1, § 28 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej len „Zákona o rodine“ a § 52 CMP. Prihliadol na skutočnosť, že v súčasnosti sú maloleté deti v starostlivosti matky, pričom s otcom sa stretávajú na základe rozsudku, i keď sú problémy so stretávaním s maloletým I., čo sa rieši v konaní o výkon rozhodnutia. Matka s otcom mali spoločnú domácnosť, donedávna hradili polovicu nákladov na spoločnú domácnosť. Byt, ktorý spoločne všetci užívali bol k dispozícii iba otcovi, prípadne aj deťom pri realizácii styku, v súčasnosti došlo k dohode o vyporiadaní BSM a matka si musela vziať hypotéku na vyplatenie otca v sume 23.000,- eur, čo potvrdili všetci účastníci, avšak reálne k prevodu ešte nedošlo. Matka je zamestnaná a jej príjem je okolo 650,- až 700,- eur mesačne, pričom vyšší priemer na výplatu jej spravil doplatok daňového bonusu. U maloletého I. súd ustáli výdavky v sume približne 200,- eur (poistka 25,- eur mesačne, paušál 5,- eur mesačne, cestovné 21,- eur mesačne, obedy 28,- eur mesačne, školské potreby 50,- eur, potreby do 6. ročníka 47,- eur, prezuvky 15,- eur, školský výlet 21,- eur, environmentálna náuka v G. 20,- eur, plavecký výcvik 70,- eur, lyžiarsky výcvik 60,- eur, oblečenie, topánky 70,- eur.) a u maloletej J. v sume 180,- eur (poistka 28,- eur mesačne, od septembra cestovné 21,- eur, obedy 44,- až 50,- eur, poplatok v materskej škole 4,- eur, školské potreby do prvého ročníka 35,- eur, výtvarná výchova 58,- eur, potrebné veci do školy 90,- eur, zubár 20,- eur, bežné lieky 15,- eur, plavecký výcvik 100,- eur, oblečenie, topánky 30,- až 50,- eur) pričom pri vyčíslení absentovala položka strava mimo školského resp. predškolského zariadenia. Otec je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 250,- eur ku aprílu 2022, v súčasnosti vo výške 282,- eur. Pracuje a aj v minulosti pracoval u zamestnávateľa A. K. – MAJOCAR. V období do 30.09.2022 otec pracoval výhradne na dohody mimo pracovného pomeru, od 13.03.2023 sa zamestnal na polovičný úväzok na riadny pracovný pomer. Otcove príjmy sa výraznejšie zvýšili, v súčasnosti vie zarobiť na polovičný úväzok 317,- eur v čistom mesačne, čo je výrazne viac ako tomu bolo v minulosti. Svoje výdavky otec nijakým spôsobom neuviedol. Jeho správanie pokiaľ sa týka opätovného zamestnávania a výpovedí u zamestnávateľa sa pre súd javili ako účelové, keďže ku dňu 30.09.2022 sa dohodol na skončení pracovného pomeru z dôvodu, že už má zamestnávateľ otravovania ohľadom otca zo strany matky aj súdu dosť, pričom v marci 2023 ho zamestná na riadnu pracovnú zmluvu. Pokiaľ mal teda súd ustáliť výšku príjmu otca, mal za to, že v jeho možnostiach a schopnostiach bolo a je dosahovať príjem, aký dosahuje v súčasnosti, teda okolo 600,-eur mesačne. Rovnako strana otca nedokladovala rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku, aby súd posúdil v akom rozsahu je otec invalidný, hoc bol na to vyzvaný. Súd zastával názor, že pokiaľ otec môže vykonávať takú prácu, akou je práca v autoservise a v súčasnosti dokonca na polovičný úväzok, je v jeho možnostiach dosahovať prípadne aj vyššie príjmy. Pokiaľ tak otec nečiní, nemôže to byť na úkor maloletých detí. Nelogické sa javili aj tvrdenia otca, že žiada určiť výživné tak, ako tomu bolo v odvolaní, nakoľko situácia ohľadom jeho príjmov sa výrazne zmenila, čo len potvrdzuje jeho snahu presvedčiť súd o jeho nízkych príjmoch, a tak sa snažiť dosiahnuť výšku výživného čo najnižšie. Výživné s ohľadom na uvedené súd určil na sumu 110,- eur mesačne na maloletého I., čo predstavuje vyššiu časť u otca a na maloletú J. 90,- eur mesačne, čo predstavuje zhruba polovicu výdavkov na maloleté deti, keďže zohľadnil aj mieru osobnej starostlivosti o maloleté deti. Pri určení výživného vzal v úvahu aj hradenie ďalšieho výživného na dcéru L. vo výške 100,- eur mesačne. Otec uvádzal, že bude žiadať znížiť výživné na maloletú L., čo však do vyhlásenia rozsudku neučinil, údajne kvôli tomuto konaniu. Súd teda vychádzal z príjmu otca vo výške 600,- eur v súčasnosti, ako aj v minulosti, ktorý považoval za jeho potencionálny príjem za obdobie od rozvodu manželstva až do súčasnosti. Určené výživné považoval za primerané s ohľadom na vek maloletých detí, ich záujmy, ako aj úhradu všetkých nevyhnutných potrieb maloletých detí.

1.3 Zameškané výživné súd priznal od 05.10.2022, teda od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva do 30.06.2023. Nedoplatok umožnil otcovi deťi splácať v splátkach po 20,- eur pod následkom straty výhody splátok.

1.4 O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 26.06.2023.

2.1 Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkový stav a i napriek nesporným skutočnostiam preukazujúcim jeho majetkové a zárobkové pomery, ako aj jeho zdravotný stav a určil mu neprimerane vysokú vyživovaciu povinnosť.

2.2 Podľa neho v žiadnom prípade nie je možné sa stotožniť s tvrdením súdu, že skončenie jeho pracovného pomeru formou dohody a opätovné zamestnanie sa na polovičný úväzok v spoločnosti MAJOCAR boli účelové. K skončeniu pracovného pomeru došlo najmä z dôvodu neustáleho nátlaku v súvislosti s prebiehajúcim konaním, kedy toto malo vplyv na jeho prácu a jeho zamestnávateľ bol takisto vystavený osočovaniu zo strany matky detí, taktiež voči súdu musel byť súčinný, čo bolo pre neho zaťažujúce. Rozhodol sa preto s ním na čas ukončiť pracovný pomer, kým sa situácia neupokojí, nakoľko popri tomto konaní sa vedie aj konanie o vyporiadanie BSM medzi ním a matkou detí.

2.3 Ďalej otec detí uviedol, že z predchádzajúceho vzťahu má dcéru L., ktorá je staršia ako obe deti z tohto vzťahu, voči ktorej si rovnako plní vyživovaciu povinnosť, a to v sume 100,- eur mesačne. Vzhľadom na jeho príjem preto nie je v jeho silách, aby na maloletého syna I. platil mesačne výživné v sume 110,- eur a na maloletú J. výživné v sume 90,- eur mesačne. Súd ho takisto zaviazal zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným, teda celkovo mesačne 220,- eur (matke zameškané výživné za rok 2022 doplatil, nakoľko mu požičala peniaze jeho matka). Jeho mesačný príjem tvorí invalidný dôchodok v sume 282,70 eur a zárobok v sume približne 317,- eur mesačne, t.j. spolu 600,- eur. V prípade zaplatenia výživného na všetky tri maloleté deti mu zostane len 300,- eur plus prípadná povinnosť platiť spolu s bežným výživným zameškané platby vo výške 2 x 20,- eur mesačne, z čoho ledva vyžije. Súdom určené výživné je preto doslova likvidačné.

2.4 Aj keď má deti rád a chce sa podieľať na ich výchove a zabezpečiť im veci, ktoré potrebujú, toto je možné len v rámci jeho finančných možností, ktoré mu objektívne nedovoľujú platiť výživné na obe deti v celkovej sume 200,- eur mesačne. Nie je jeho úmyslom vyhýbať sa vyživovacej povinnosti voči deťom, ale vzhľadom na jeho životnú situáciu a príjem je výška výživného neúmerne vysoká. Aj napriek problémom s pohybovým aparátom sa snaží privyrobiť si nejaké peniaze, aby sa mohol podieľať na výchove detí, avšak je invalidný dôchodca, jeho zdravotný stav nie je priaznivý, a preto sa nemôže riadne zamestnať na plný pracovný úväzok.

2.5 Súd prvej inštancie i napriek vyššie objektivizovaným skutočnostiam vyhodnotil jeho situáciu tak, že je údajne schopný platiť výživné v takej výške, akej mu určil. Podľa jeho názoru však súd svojvoľne ustálil výšku jeho príjmov, pričom vychádzal z hypotetických a nereálnych príjmov, ktoré v skutočnosti nemá a na ich základe ustálil výšku vyživovacích povinností.

2.6 Otec detí preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok okresného súdu v časti výroku o výživnom tak, že bude platiť na maloletého I. sumu 60,- eur mesačne a na maloletú J. sumu 40,- eur mesačne. Mal za to, že vyššie uvedené ním navrhované sumy výživného na deti sú primerané vzhľadom na objektívne zistený skutkový stav a nie na stav, ktorý popísala nepravdivo matka, a tento bol následne pasívne prijatý a znova osvojený prvoinštančným súdom.

3. Kolízny opatrovník detí sa k odvolaniu otca detí písomne nevyjadril. V správe zo dňa 11.10.2023 uviedol, že sa s rozhodnutím súdu v plnej miere stotožňuje, mal za to, že súd prvej inštancie rozhodol správne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

4. Matka detí prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 06.07.2022 uviedla, že s odôvodnením rozsudku sa v plnej miere stotožňuje. Mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol v zmysle príslušných ustanovení zákona správne a spravodlivo.

4.1 Pokiaľ otec detí v odvolaní uvádza, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil skutkový stav a určil neprimerane vysokú vyživovaciu povinnosť voči jeho maloletým deťom tak, ak je výživné na chlapca vo veku 11 rokov vo výške 110,- eur vysoké, predstavuje to na deň 3,50 eur. Ak by nebolo jej rodičov, z jej príjmu nie je možné zabezpečiť celkovú starostlivosť o deti a domácnosť. Pokiaľ otec detí zároveň poukazuje na to, že ukončenie pracovného pomeru dohodou so zamestnávateľom (A. K. MAJOCAR) dňa 26.09.2022, následne uzavretie dohody o pracovnej činnosti a opätovné uzatvorenie pracovného pomeru na kratší pracovný čas s tým istým zamestnávateľom nie je účelové, z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že prvoinštančný súd správne vyhodnotil konanie otca vo vzťahu k jeho zamestnaneckému pomeru ako konanie, ktorým sa tento snaží len umelo znížiť svoj príjem. Otec síce poukazuje na to, že má zlý zdravotný stav, avšak ak je schopný dlhodobo vykonávať prácu v autoservise

i napriek jeho prezentovanému zdravotnému stavu, potom to, čo deklaruje je v rozpore so skutočnosťou. Preukazuje súdu inú finančnú situáciu, akú skutočne reálne má. Otec síce môže „znižovať“ svoj príjem po dohode so zamestnávateľom, ale musí si byť vedomý svojej rodičovskej zodpovednosti, v rámci ktorej je vyživovacia povinnosť k deťom povinnosťou prednostnou. Matka detí mala teda za to, že jeho konanie je nezodpovedné a subjektívne zavinené. Podľa nej nič mu nebráni, aby pracoval mimo okresu A. resp. v zahraničí, a tým si zlepšil svoju finančnú situáciu, nakoľko nemusí zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Na strane otca existuje potencialita príjmu, čo bolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané.

4.2 Pokiaľ otec v odvolaní uvádza, že má svoje deti rád, chce sa podieľať na ich výchove a zabezpečiť im všetko čo potrebujú, tak jeho ústne a písomné tvrdenia sú v značnom rozpore s jeho konaním. Voči otcovi bolo vedené aj trestné konanie pre zanedbanie povinnej výživy, v ktorom až po podaní trestného oznámenia uhradil dlžné výživné, čo bolo viac ako 400,- eur.

4.3 Ďalej matka detí uviedla, že otec do apríla 2023 zasielal na maloleté deti celkom len 10,- eur, v máji 50,- eur a následne dňa 23.06.2023 jej zaslal 800,- eur. V rámci trestného konania bolo zistené, že otec má príjem aj z predaja syrových a mäsových výrobkov. Na pojednávaní však na otázku súdu v tomto ohľade uviedol, že len chcel pomôcť kamarátovi. Rovnako bolo v trestnom konaní preukázané, že otec vo väčšej miere požíva alkoholické nápoje, pričom výdavok na alkohol je pomerne značný a iste nie nevyhnutný a pre jeho osobu absolútne vylúčený. Poukázala tiež na to, že otec je vlastníkom dvoch motorových vozidiel a štvorkolky. V rámci vyporiadania BSM mu ona za pomoci poskytnutého úveru a svojich rodičov vyplatila sumu 23.000,- eur, a teda je zrejmé, že finančnými prostriedkami disponuje. Podľa nej tak na strane otca existujú reálne schopnosti a možnosti plniť si vyživovaciu povinnosť určenú súdom.

4.4 Matka detí navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil v zmysle § 387 CSP.

5. Otec detí ani kolízny opatrovník detí na vyjadrenie matky detí písomne nereagovali.

6. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 2 ods. 1, § 3 ods. 5 CMP, § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom konania – účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP, § 7 CMP) a včas (§ 362 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na vady konania, iba ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 CMP) a po doplnení dokazovania na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu vo výroku ohľadom určenia výživného na maloletého I. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) a vo výroku ohľadom určenia výživného na maloletú J. zmenil (§ 388 CSP).

7. V zmysle § 24 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode a určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti a kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (ods. 1).

8. Z obsahu spisu vyplýva, že Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 9P/27/2022-98 zo dňa 08.09.2022 manželstvo účastníkov konania rozviedol, schválil rodičovskú dohodu, ktorou maloleté deti I. a J. zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Upravil styk otca s maloletými deťmi. Otcovi detí uložil povinnosť pre maloletého I. výživné vo výške 110,- eur mesačne a pre maloletú J. vo výške 90,- eur mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozvodu manželstva s tým, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku okresného súdu a to do výroku o výživnom na maloleté deti podal odvolanie otec detí. Rozsudok o rozvode manželstva rodičov detí tak nadobudol právoplatnosť dňom 05.10.2022.

10. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8CoP/59/2022-140 zo dňa 24.03.2023 rozsudok okresného súdu vo výroku o výživnom na maloleté deti zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že vo zvyšnej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

11. Predmetom tohto odvolacieho konania je tak preskúmanie správnosti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/57/2022-193 zo dňa 08.06.2023 ktorým súd opätovne rozhodol, že otec je povinný platiť pre maloletého I. výživné vo výške 110,- eur mesačne a pre maloletú J. vo výške 90,- eur mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 05.10.2022. Zameškané výživné pre maloletého I. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 vo výške 615,- eur je otec povinný splácať po 20,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Zameškané výživné pre maloletú J. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 vo výške 495,- eur je otec povinný splácať po 20,- eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Okresný súd pri určení výživného vychádzal z príjmu otca vo výške 600,- eur v súčasnosti, ako aj v minulosti, ktorý opovažoval za jeho potencionálny príjem za obdobie od rozvodu manželstva až do súčasnosti a určené výživné považoval za primerané s ohľadom na vek maloletých detí, ich záujmy ako aj úhradu ich všetkých nevyhnutných potrieb.

12. Otec detí v odvolaní vytýkal súdu, že nesprávne vyhodnotil skutkový stav a i napriek nesporným skutočnostiam preukazujúcim jeho majetkové a zárobkové pomery (pri ustálení výšky príjmu vychádzal z hypotetických a nereálnych príjmov), ako aj jeho zdravotný stav určil mu neprimerane vysokú vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom. Namietal, že dcéra L., ku ktorej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť (vo výške 100,- eur mesačne) je staršia ako obe deti z tohto vzťahu. Aj s prihliadnutím na splátky zameškaného výživného je určené výživné pre neho likvidačné.

13. V tomto preskúmanom konaní sa preto odvolací súd zaoberal pomermi detí a rodičov odo dňa právoplatnosti rozsudku o rozvode rodičov detí t.j. 05.10.2022 do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd vo veci nariadil pojednávanie (§ 385 ods. 1 CSP), na ktorom doplnil dokazovanie výsluchom rodičov detí a oboznámením sa s listinami.

14. Vykonaným dokazovaním mal zistené, že maloleté deti sú vo veku a to I. 11 rokov, navštevuje 6. ročník základnej školy od 01.09.2023, maloletá J. je vo veku 6 rokov, od 01.09.2023 navštevuje 1. ročník základnej školy. Čistý mesačný príjem matky detí predstavoval nasledovné sumy: 5/2023 – 671,29 eur, 6/2023 – 657,10 eur, 7/2023 – 722,52 eur, 8/2023 – 887,72 eur (bol jej vyplatený daňový bonus 207,41 eur). Priemerná čistá mesačná mzda za uvedené obdobie predstavovala sumu 734,66 eur. Pracovné povinnosti si plní svedomito. Podľa správy Sociálnej poisťovne Martin zo dňa 27.09.2023 bol zdravotný stav otca detí na účely dôchodkovej dávky posúdený posudkovým lekárom dňa 22.06.2023 so záverom, že bol uznaný invalidným a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená na 55 %. V období apríl – december 2022 poberal invalidný dôchodok v sume 252,80 eur, od januára do júla 2023 v sume 282,70 eur, od augusta 2023 naďalej v sume 312,70 eur. U terajšieho zamestnávateľa je otec detí zamestnaný od 13.03.2023 do 13.03.2024 pričom druh práce predstavujú pomocné práce - automechanik. Jeho pracovná morálka je dobrá. Čistá mzda otca detí predstavovala: 5/2023 - 317,10 eur, 6/2023 – 317,10 eur, 7/2023 – 316,21 eur, 8/2023 – 325,60 eur. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Martin Obvodného oddelenia PZ v Príbovciach z 16.03.2023 bolo otcovi detí vznesené obvinenie pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona. Z tohto vyplýva, že otec detí v čase keď si neplnil vyživovaciu povinnosť január, február, marec 2023 mal finančné prostriedky na platenie výživného určeného rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/57/2022-98 zo dňa 08.09.2022 (rozsudkom v prvom poradí – poznámka odvolacieho súdu) nakoľko mu je zo strany štátu poskytovaná pravidelná sociálna dávka prevyšujúca životné minimum vo výške 282,70 eur a tiež vykonával činnosť, ktorou si privyrábal, pričom prostriedky vynakladal na účely, ktoré neboli nevyhnutné vynaložiť na naplnenie základných životných potrieb. V odôvodnení bolo konštatované, že z predložených fotografií bola spracovaná fotodokumentácia s legendou, z ktorej v postate vyplýva, že osoba pod menom B. B. s profilovou fotografiou J. a I. B. na platforme Facebook zverejňuje na predaj rôzne syrové výrobky ako nite či oštiepky a to konkrétne dňa 07.01., 12.01., 14.01., 15.01. 21.01.2023, v ktorých predáva 1 kg nití za 11,- eur, oštiepky údené po 9,- eur kus, oštiepky neúdené po 8,- eur kus a s dovozom 9,- eur kus pričom v komunikácii so záujemcami uvádza, že tieto výrobky vyrábajú oni doma resp. „My doma“, pričom v ďalšej zadokumentovanej komunikácii ďalšiemu záujemcovi na žiadosť o kontakt na objednávku syrových výrobkov uvedie svoje kontaktné telefónne číslo XXXXXXXXXX a s ďalšími záujemcami sprostredkováva predaj týchto výrobkov. Taktiež dňa 07.02. zverejnil fotografickú ponuku syrových výrobkov a tiež klobás a v mesiaci február 2023 tiež ponuku na predaj slaniny aj s fotografiou. Na osobu otca detí bola vykonaná lustrácia v dopravných evidenciách,

príčom bolo zistené, že v zozname vlastnených vozidiel figurujú 3 vozidlá a to Opel Corsa MT312E6, Opel Astra MT870ES a štvorkolka BUYANG DELTA FORCE MT509AE.

15. Pokiaľ ide o určenie výživného na maloleté dieťaťa odvolací súd poukazuje na to, že Zákon o rodine neurčuje konkrétnu výšku výživného (okrem minimálneho, ktoré je každý rodič bez ohľadu na svoje možnosti a schopnosti povinný platiť), stanovuje iba kritériá, z ktorých má súd rozhodujúci o vyživovacej povinnosti rodiča vychádzať. V § 62 ods. 1 Zákona o rodine je určený základ nároku dieťaťa na výživné od svojho rodiča až do doby, kým nie je schopné sám sa živiť a v odseku 2 tohto zákonného ustanovenia je určená rodičom povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov s výslovným zakotvením, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti má súd prihliadať podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V § 62 ods. 5 prikazuje Zákon o rodine súdu, aby nebral do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Výšku výživného reguluje Zákon o rodine aj v § 75 ods. 1 odôvodnenými potrebami oprávneného.

16. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom dokazovania vykonaného okresným súdom, napadnutého rozhodnutia, odvolaním otca detí a vyjadrením matky detí a dokazovania doplneného odvolacím súdom dospel k záveru, že otec detí dosahuje aj vyšší potencionálny príjem ako uviedol okresný súd. V prvom rade treba uviesť, že matka detí v návrhu z došlomu súdu dňa 14.03.2022 uvádzala, že počas ich manželského spolužitia, príjem otca predstavoval 150,- - 170,- eur týždenne. Podľa správy od zamestnávateľa otec detí pracoval na základe dohody o pracovnej činnosti na dobu určitú od 11.02.2021 do 31.01.2022, v ktorom období dosiahol hrubú mzdu 1.077,06 eur a čistú mzdu 811,43 eur, čo je v priemere 68,- eur mesačne. Za február a marec 2022 dosiahol hrubú mzdu 204,21 eur a čistú mzdu 153,84 eur v priemere 77,- eur mesačne. Aj napriek uvedenej správe otec detí nepreukázal, že tvrdenie matky detí je nepravdivé. Nemožno totiž vylúčiť, že príjmy otca predstavovali aj sumy vyplatené mimo dohody o pracovnej činnosti. Uvedenému sa dá veriť aj preto, že u tohto zamestnávateľa otec detí pracoval od r. 2017 a podľa jeho udania je jeho zamestnávateľ priateľom z detstva. Okrem toho bol otec detí poberateľom invalidného dôchodku v r. 2022 v sume 252,80 eur. Takže jeho celkový príjem mohol predstavovať najmenej sumu 800,- eur mesačne. Odvolací súd neprihliadol na to, že od 01.10.2022 do 12.03.2023 bol otec detí nezamestnaný keďže dovtedajší zamestnávateľ s ním skončil vykonávanie dohody o pracovnej činnosti zrejme účelovo vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie keďže od 13.03.2023 ho už zamestnal na základe pracovnej zmluvy s týždennou pracovnou dobou 20 hodín. Z odôvodnenia rozhodnutia polície vyplýva, že otec detí v čase keď nebol zamestnaný mal príjem z predaja syrových výrobkov, mäsa a v jeho vlastníctve boli evidované 2 osobné motorové vozidlá a štvorkolka. V súčasnej dobe dosahuje vyšší invalidný dôchodok (312,70,- eur) a priemerný čistý mesačný príjem z pracovnej činnosti predstavuje sumu 319,- eur. Výpisy z účtu preukazujú, že boli otcom detí prijaté vklady ako i z jeho strany poskytované sumy, ktoré nevedel hodnoverne vysvetliť alebo niektoré z nich odmietol vysvetliť a teda nesvedčia o tom, že by príjem otca predstavoval len plat a invalidný dôchodok. Okrem toho tento nemá značné výdavky zo svojho príjmu (životná poisťka 40,- eur, mobil 27,- eur, lieky 10,- - 15,- eur) pričom až od júla 2023 hradí nájomné spolu s priateľkou. Pri vyhodnotení pomerov otca detí však prihliadol odvolací súd na to, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na staršie dieťa, na ktoré platí výživné v sume 100,- eur mesačne. To, že otec detí získal z vyporiadania BSM sumu 23.000,- eur nezohľadnil s ohľadom na účel týchto peňažných prostriedkov.

17. Vzhľadom na uvedené zistenia ohľadom zárobkových a majetkových pomerov otca detí odvolací súd dospel k záveru, že čo sa týka výživného na maloletého I. v sume 110,- eur mesačne od rozvodu manželstva rodičov t.j. 05.10.2022, toto bolo určené okresným súdom v správnej výške. Prihliadol preto tiež na vek maloletého – 11 rokov a to, že navštevuje II. stupeň základnej školy a ktorého potreby okresný súd ustálil na sumu 200,- eur mesačne. U maloletej J. však bolo podľa odvolacieho súdu potrebné prihliadať na to, že v čase rozhodovania okresného súdu bola vo veku 6 rokov a navštevovala predškolské zariadenie. Od 01.09.2023 maloletá nastúpila do 1. ročníka základnej školy, v ktorej súvislosti sa zvýšili jej výdavky. Z toho dôvodu odvolací súd diferencoval výživné za čas od rozvodu manželstva rodičov t.j. 05.10.2022 do 31.08.2023 sumou 75,- eur mesačne a od 01.09.2023 naďalej sumou 90,- eur mesačne. Čo sa týka matky detí táto si plní vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom poskytovaním bývania a výkonom osobnej starostlivosti. Bolo však prihliadnuté aj na štátne sociálne dávky (rodinné prídavky, daňový bonus, u maloletej J. aj na príspevok na prváka v sume 110,- eur) poberané matkou detí.

18. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti otca platiť pre maloletého I. výživné vo výške 110,- eur mesačne splatné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 05.10.2022 potvrdil. Vo výroku týkajúcom sa zameškaného výživného pre maloletého I. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023 vo výške 615,- eur, ktorý je otec povinný splácať po 20,- eur v mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok rozsudok okresného súdu zmenil tak, že otec detí nemá zameškané výživné pre maloletého I. za obdobie od 05.10.2022 do 30.06.2023. Zo zhodného vyjadrenia matky detí a otca detí mal zistené, že otec detí od 05.10.2022 do 30.06.2023 uhradil zameškané výživné a napokon hradí ho aj do času rozhodnutia odvolacieho súdu.

19. Odvolací súd vo výroku o povinnosti otca platiť pre maloletú J. výživné zmenil rozsudok okresného súdu tak, že otec je povinný platiť výživné za obdobie od 05.10.2022 do 31.08.2022 v sume 75,- eur mesačne a od 01.09.2023 naďalej v sume 90,- eur mesačne splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Zhodným vyjadrením matky detí a otca detí mal tiež zistené, že otec detí uhradil výživné podľa rozsudku okresného súdu až do mesiaca november 2023. Nemá preto zameškané výživné pre maloletú J. za obdobie od 05.10.2022 do 21.11.2023. Pokiaľ otec zaplatil na výživnom viac ako bolo rozhodnuté rozhodnutím odvolacieho súdu je potrebné poukázať na ust. § 78 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas spotrebované výživné za nevracia. Uvedené znamená, že otec detí si nemôže zúčtovať preplatené sumy na bežné výživné.

20. Vzhľadom na zmenu rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd nanovo rozhodol o trovách konania (prvoinštančných aj odvolacích), a to podľa § 52, § 58 CMP v spojení s § 396 ods. 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania keď návrh na ich uplatnenie nebol podaný a ani nezistil dôvody, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov niektorému z účastníkov konania na základe výnimky podľa ust. § 55 CMP.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia

odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).